

**UCHWAŁA NR XIX/88/2020
RADY MIEJSKIEJ W ZAWIDOWIE**

z dnia 30 stycznia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Zawidowie na rok
2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815), art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 i 1818), art. 10 ust. 2 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655 i 1818), art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1818) Rada Miejska w Zawidowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Zawidowie na rok 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Zawidów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2020 r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawidowie.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Rafał Ryż

Załącznik do Uchwały Nr XIX/88/2020
Rady Miejskiej w Zawidowie
z dnia 30 stycznia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W ZAWIDOWIE NA ROK 2020**

I.WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2020 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich. Zawiera zadania, które nakłada na gminy ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z zapisami ww. ustaw zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności mając na uwadze dzieci i młodzież. Program wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zawidów na lata 2014 – 2020.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Narastanie problemu alkoholowego skłania niepijących członków rodziny do szukania sposobów pozwalających im przetrwać w sytuacji permanentnego stresu, braku poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, niemożności zaspokojenia elementarnych potrzeb psychologicznych, a czasami również biologicznych. Osoba pijąca z biegiem czasu coraz silniej koncentruje się na alkoholu, wycofuje się z pełnienia ról życiowych, przestaje świadczyć na rzecz rodziny, a czasem nawet interesować się swoimi bliskimi. Wymaga opieki i obsługi.

Zespół uzależnienia od alkoholu to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne, czasami przemożne). Wypicie alkoholu nawet po bardzo długim okresie abstynencji może wyzwać zjawisko gwałtownego nawrotu innych objawów zespołu uzależnienia, znacznie szybciej niż pojawienie się uzależnienia u osób poprzednio nieuzależnionych. Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne. Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych.

Narkomania to choroba złożona, polegająca na uzależnieniu chorego od substancji psychoaktywnych. Narkomania jest problemem wielu płaszczyzn: medycznej, społecznej, kulturowej i prawnej.

Narkomania to powszechnie znane uzależnienie od **narkotyków**, czyli substancji, które mają wpływ na czynności mózgu. **Narkomania** charakteryzuje się tak zwanym głodem narkotycznym, czyli fizycznym cierpieniem spowodowanym odstawieniem substancji, który prowadzi do zdobycia **narkotyku** za wszelką cenę. Jakie są powody sięgnięcia po **narkotyki**? Najczęściej **przyczyny** są ściśle związane ze środowiskiem, w którym przebywa uzależniony. Niektóre **przyczyny** to próba zaimponowania znajomym, chęć naśladowania towarzystwa, chęć poznania nowych bodźców, próba ucieczki od problemów, problemy emocjonalne, niska samoocena, nuda, brak pomysłu na spędzanie wolnego czasu.

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, czyli osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, narkomanią, przemocą w rodzinie bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE I ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH REDUKOWANIU TYCH PROBLEMÓW.

1. Stan problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

Gminę miejską Zawidów zamieszkuje 4 135 osób (pobyt stały i czasowy), w tym 705 dzieci i młodzieży do 18 roku życia oraz 831 osób w wieku poprodukcyjnym.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, uchwalona przez Radę Miejską w Zawidowie, wynosi:

- 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo
- 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu

Z raportu Komisariatu Policji w Zawidowie wynika, że w roku 2018 zanotowano:

- 7 interwencji domowych w sprawie przemocy w rodzinie; 2 sprawców przemocy zostało zatrzymanych do wytrzeźwienia, 4 ofiarom przemocy założono „Niebieskie karty”,
 - ujawniono 10 zdarzeń narkotykowych: zatrzymano 8 osób za posiadanie narkotyków, zatrzymano 2 osoby za uprawę bądź wytwarzanie środków odurzających
 - zatrzymano 12 nietrzeźwych kierowców

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawidowie objął pomocą 8 rodzin w których występują problemy alkoholowe oraz 3 rodziny w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Rodzinom tym prócz pomocy finansowej i w naturze udzielono daleko idącej pomocy w formie pracy socjalnej i poradnictwa. Rodziny z problemem alkoholowym oraz rodziny dotknięte przemocą domową kierowane są do Punktu Konsultacyjnego w Zawidowie na spotkanie ze specjalistą terapii uzależnień lub do Poradni Odwykowej w Zgorzelcu. I tak z porady w Punkcie Konsultacyjnym w roku 2019 skorzystało 8 rodzin.

2. Stan zasobów gminy umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

Na podstawie posiadanych danych ogólnokrajowych można szacunkowo określić liczbę osób wymagających różnego typu oddziaływań terapeutycznych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Stan zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej, z których skorzystać może nasza Gmina przedstawia się następująco:

- Poradnia Odwykowa w Zgorzelcu,
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Zgorzelcu,
- Oddział Odwykowy Szpitala Psychiatrycznego w Sieniawce,
- Punkt Konsultacyjny w Zawidowie,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawidowie – pracownicy odpowiednio przeszkoleni w sprawach choroby alkoholowej, przemocy domowej,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawidowie zajmująca się następującymi problemami:
kierowaniem na badanie przez biegłego w sprawie choroby alkoholowej,
kierowaniem na leczenie osób uzależnionych,
działalnością punktu konsultacyjno- informacyjnego,
organizowaniem szkoleń specjalistycznych,
profilaktyką wśród dzieci i młodzieży / spektakle teatralne, programy profilaktyczne w szkole, kolonie z programem terapeutycznym, wspieranie pozaszkolnej działalności sportowej, ulotki, broszury na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych/,
- Zespół Interdyscyplinarny

III. CELE PROGRAMU.

1.Zmniejszenie ilości spożywanego przez młodzież alkoholu i narkotyków , zapobieganie zjawiskom przemocy

- ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie poprzez udział w kampaniach profilaktycznych
- wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod kształtowania postaw służących zdrowemu i trzeźwemu życiu i zapobieganiu zjawiskom przemocy poprzez udział w kampaniach profilaktycznych
- udzielanie profesjonalnej pomocy rodzicom dzieci, które nadużywają alkoholu, zażywają narkotyki bądź są ofiarami przemocy
- interwencje profilaktyczne wobec grup podwyższonego ryzyka / dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień , zjawiskiem przemocy/,
- edukacja rodziców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji,
- wspieranie sportowych zajęć pozalekcyjnych służących rekreacji i zabawie dzieci i młodzieży bez alkoholu , narkotyków i przemocy

2.Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psycho - fizycznej osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą

- zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii i innych świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy,
- wspieranie działalności środowisk samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, dotkniętych przemocą bądź stosujących przemoc
- współpraca z zakładami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych
- prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania specjalistycznej pomocy

3. Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu , narkomanią oraz stosowaniem przemocy

- edukacja społeczna na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom alkoholowym , narkomani i przemocy , rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwój tych procesów – udział w kampaniach profilaktycznych,
- uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorów picia,
- zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania ,wynikających z nadmiernego picia , zażywania narkotyków i stosowania przemocy
- finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży używających ryzykownie alkoholu i środków psychoaktywnych.

4. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego.

- zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych m. in. przez picie alkoholu,
- zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci z rodzin alkoholowych , zagrożonych narkomanią i dotkniętych przemocą w rodzinie
- zwiększenie dostępności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla dorosłych członków rodzin alkoholowych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wspieranie stowarzyszeń i środowiskowych grup społecznego przeciwdziałania przemocy
- podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących sprawców przemocy i osoby uzależnione do podejmowania leczenia
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego

5. Promowanie postaw społecznych ważnych dla przeciwdziałania przemocy domowej , profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

- wdrażanie do życia społecznego postaw wspomagających racjonalną kontrolę nad obecnością alkoholu w życiu codziennym,
- budowanie akceptacji społecznej dla niezbędnych decyzji, które ograniczają przemoc domową, dostępność alkoholu i zmniejszają swobodę jego konsumpcji ,
- propagowanie powściągliwości i samoograniczenia rozmiarów spożycia alkoholu jako wzorów postępowania,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych przy pomocy środków społecznej komunikacji
- udział w kampaniach profilaktycznych

6. Stymulowanie na terenie gminy podaży napojów alkoholowych i zjawiska przemocy domowej

- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania wymogów ustawy i uchwały Rady Gminy,
- współpraca z organami prokuratury w związku ze stosowaniem przemocy domowej oraz prowadzeniem reklam napojów alkoholowych,
- współpraca z policją w związku z nielegalnym handlem alkoholem, sprzedawaniem alkoholu nieletnim, zjawiskiem przemocy domowej
- propagowanie zdrowego trybu życia

IV. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA WŁASNE GMINY DO REALIZACJI W ROKU 2020

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ofiar przemocy domowej**
 - prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
 - prowadzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej,
 - zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów punktu konsultacyjnego,
 - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, sprawców przemocy do udziału w zajęciach korekcyjno edukacyjnych
 - wspieranie środowisk samopomocy.
 - kierowanie na specjalistyczne badania (biegły lekarz psychiatra i psycholog) w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i rodzaju proponowanego leczenia.
 - wnioskowanie przez MKRPA do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w rodzinach alkoholików, a także powiadamianie Policji , prokuratury i innych organów o występowaniu przemocy.

- 2. Udzielanie rodzinom ,w których występują problemy alkoholowe , narkomanii i przemocy w rodzinie pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
 - edukacja publiczna / przewodniki, ulotki, poradniki, broszury/,
 - zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków / np. wdrażanie „Niebieskich Kart”/,
 - zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków tych rodzin / punkty informacyjne prowadzone przez terapeutę ,pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych/,
 - wspieranie środowiskowych grup wsparcia,
 - Organizacja wypoczynku dla dzieci , z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą domową, połączonego z programem profilaktyczno – terapeutycznym i psycho – edukacyjnym,
 - Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (procedura „Niebieska Karta) pracowników socjalnych, członków MKRPA, policji, pracowników służby zdrowia.
 - Zespół Interdyscyplinarny , który ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku.,
 - motywowanie osób stosujących przemoc domową do u działu w programach edukacyjno – korekcyjnych dla osób stosujących przemoc domową
 - edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych i wiedzy o uzależnieniach oraz zjawisku przemocy

- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.**
 - organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie

- profilaktyczne , dofinansowanie programów profilaktycznych w szkołach, promowanie programów autorskich.
- organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy
 - podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
 - organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży poszerzonych o różne formy zajęć sportowych,
 - kolonie z programem terapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień i dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - spektakle teatralne – profilaktyczne,
 - imprezy profilaktyczne poszerzone o różne formy zajęć sportowych, zakup sprzętu sportowego do prowadzenia zajęć sportowych, zakup strojów sportowych, medali, pucharów
 - edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie problematyki uzależnień i przemocy
 - przeprowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszących temu zjawisku
 - organizacja i finansowanie lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich,
 - doposażanie szkół, przedszkoli i innych placówek w pomoce (materiały dydaktyczne, terapeutyczne) oraz sprzęt niezbędny do realizacji zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
 - wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia-realizacja na bazie klubów sportowych programów psycho-profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym,
 - wspieranie i finansowanie różnych podmiotów i osób fizycznych prowadzących profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną,
 - zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnienia i przemocy domowej.
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie**
- tworzenie lokalnych koalicji trzeźwościowych,
 - zorganizowanie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych zawodów stykających się w swej pracy z osobami z problemem uzależnień , z ofiarami przemocy bądź członkami ich rodzin
 - propagowanie spędzania wolnego czasu i zdrowego stylu życia ,
 - przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
 - nieodpłatne udostępnianie lokalu w celu realizacji zadań z zakresu: przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii
 - wspieranie działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc
 - współdziałanie z Kościołem Katolickim, innymi Kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie propagowanie spędzania wolnego czasu i zdrowego stylu życia

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ZAWIDOWIE.

1. Sekretarzowi Komisji za wykonywanie obowiązków wynikających z zadań komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 50% minimalnego każdorazowo aktualnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
2. Pozostałym członkom za udział w każdym posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5% każdorazowo aktualnego minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
3. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Rafał Ryż
Rafał Ryż